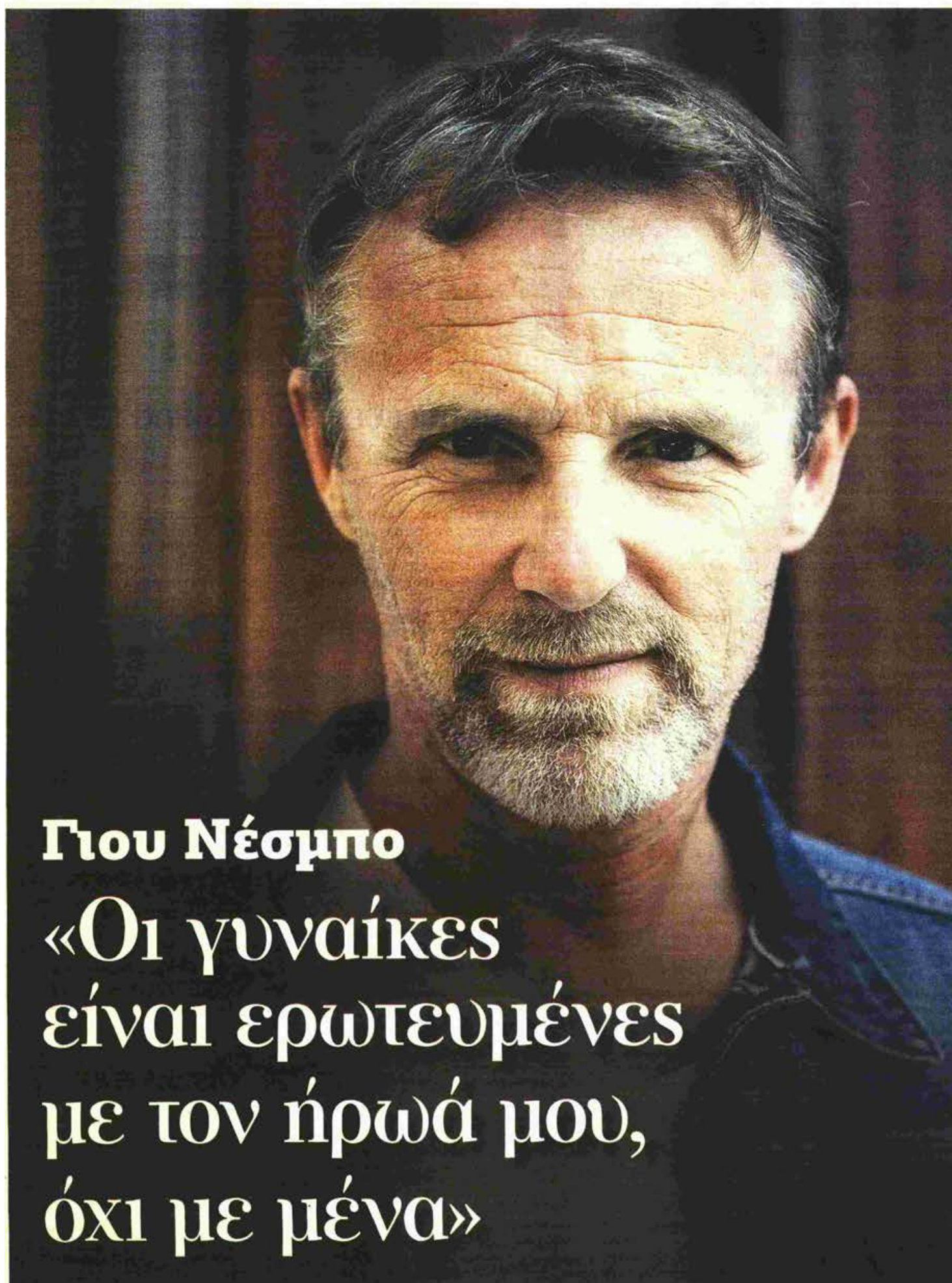

TA NEA

Βιβλιοδρομιο

Γιου Νέσμπο
«Οι γυναίκες
είναι ερωτευμένες
με τον ήρωά μου,
όχι με μένα»

Ο διάσημος συγγραφέας της σκανδιναβικής αστυνομικής λογοτεχνίας μιλάει με αφορμή την κυκλοφορία της «Ματωμένης Σελήνης» και της επίσκεψής του στην Αθήνα στις 27 του μήνα

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟΝ
ΓΙΩΡΓΟ ΑΖΑΡΙΑΔΗ

Πιθανότατα η έκφραση «δεν χρειάζεται άλλες συστάσεις» να ισχύει απολύτως στην περίπτωση του, τουλάχιστον για τους αναγνώστες της σύγχρονης αστυνομικής λογοτεχνίας. Ο Νέσμπο είναι ο συγγραφέας με τις πολλές ιδιότητες: μπερδελέριστες χωρίς να χάνει σε αναγνώριση, εκπρόσωπος του nordic noir, παλιός ποδοσφαιριστής και νυν αναρχικής (με αδυναμία στην Κάλυμνο), γνώριμος του ελληνικού κοινού, το οποίο επισκέπτεται κάθε τόσο. Η αφορμή για τη συνέντευξη μαζί του, άλλωστε, είναι διπλή. Από τη μια η πρόσφατη κυκλοφορία της «Ματωμένης Σελήνης» (στη μετάφραση της Κρυστάλλης Γλυνιαδάκη), του 13ου βιβλίου με πρωταγωνιστή τον επιθεωρητή Χάρι Χόλε. Από την άλλη, η επικείμενη επίσκεψή του στην Αθήνα στις 27 του μήνα, έξι χρόνια μετά την προηγούμενη, για να συνομιλήσει με τον ομότεχνό του Δημήτρη Σίμο για την αστυνομική λογοτεχνία και τα βιβλία του.

Μεταξύ του 2000 και του 2009, παρατηρούμε μια ανοδική πορεία στη σκανδιναβική αστυνομική λογοτεχνία, η οποία αποτελεί φαινόμενο σε παγκόσμια κλίμακα. Και, φυσικά, η συνεισφορά σας σε αυτό είναι πολύ σημαντική. Ποια είναι η απία πίσω από αυτήν την επιτυχία;

Για κάποιο διάστημα προσπάθησα να σκεφτώ κάποιες αναλυτικές, εμπειριστατωμένες απαντήσεις σε αυτήν την ερώτηση. Τελικά, έχω παραιτηθεί... Η αλήθεια είναι ότι δεν έχω ιδέα!

Πώς κρίνετε την τάση των αστυνομικών μυθιστορημάτων να συμπεριλαμβάνουν στην πλοκή της ιστορίας ευρύτερα θέματα, που είναι πολύ ενδιαφέροντα για την κοινωνία μας; Πιστεύετε ότι αυτά τα κοινωνικά στοιχεία βοηθούν το μυθιστόρημα να φτάσει σε μια ευρύτερη γκάμα αναγνωστών (γυναίκες, νέοι κ.λπ.);

Αυτό ήταν αυτό που ξεκίνησε η σκανδιναβική αστυνομική λογοτεχνία να κάνει τη δεκαετία του 1970 και έγινε το εμβληματικό της χαρακτηριστικό. Δεν ξέρω αν αυτό από μόνο του ελκύει ένα ευρύτερο κοινό, ίσως απλά το αστυνομικό μυθιστόρημα με αυτήν την έννοια προσέφερε μεγαλύτερες ευκαιρίες σε ταλαντούχους, φιλόδοξους συγγραφείς να δημιουργήσουν λογοτεχνία που οι ίδιοι

➔ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ

2 | συνέντευξη

Βιβλιοδρόμιο

ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ 23-24 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2023

→ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ

βρίσκουν πιο ελκυστική και ενδιαφέρουσα. Με συνέπεια το αστυνομικό μυθιστόρημα να προσελκύσει καλύτερους συγγραφείς...

Ποιος είναι ο λόγος που τα αστυνομικά μυθιστορήματα έχουν αγαπηθεί τόσο πολύ από τους αναγνώστες;

Ειλικρινά δεν γνωρίζω. Πιο συγκεκριμένα, γνωρίζω για ποιους λόγους αρέσει σε μένα προσωπικά, αλλά αυτοί οι λόγοι μπορεί να μην ισχύουν για τους αναγνώστες γενικά...

Διάφορα απρόσμενα περιστατικά και καταστάσεις συμβαίνουν στις σελίδες του μυθιστορηματός σας. Πού αρχίζει η φαντασία και πώς συνυπάρχει με την πραγματικότητα;

Ο ιδιωτικός μου χώρος, που υπήρχε πάντα, κλείνει μέσα του τέρατα και παραμορφωμένες – και μερικές φορές αστείες – ιδέες. Δεν ξέρω ποιος τον έχτισε ή πώς χτίστηκε... Ούτε και ποιος έβαλε όλα αυτά τα πράγματα εκεί μέσα... Όμως εγώ ζω εκεί μέσα. Είναι ένα ωραίο μέρος τις περισσότερες φορές. Και ευτυχώς, όταν φεύγω από αυτό το δωμάτιο, θυμάμαι να κλείσω την πόρτα...

Πόσο εύκολο είναι για εσάς να μπειτε στο διαταραγμένο μυαλό ενός ήρωα και να τον ακολουθήσετε σε κάθε του βήμα; Πόσο εύκολο ή δύσκολο αποσυνδέεστε από αυτό αργότερα;

Νομίζω ότι οι περισσότεροι – ή τουλάχιστον πολλοί – από εμάς έχουν βιώσει στιγμές όπου είμαστε οι ίδιοι λίγο διαταραγμένοι, όπου ο λογικός μας νους σταματά να λειτουργεί για λίγο και γινόμαστε λίγο τρελοί. Πιθανότατα πρόκειται για το γεγονός να χρησιμοποιείτε αυτό για να τροφοδοτείτε τη φαντασία σας. Πρέπει να εργάζεστε λίγο σαν ηθοποιός, να βρίσκετε κάτι μέσα σας που μπορεί να σας συνδέσει με τους χαρακτήρες σας. Αν γράφω για μια εξάρτηση, π.χ. από ναρκωτικά, μπορεί να χρησιμοποιήσω κάποια

Jo Nesbo
ΜΑΤΩΜΕΝΗ ΣΕΛΗΝΗ

Μτφ. Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη
Εκδ. Μεταίχμιο 2023
Σελ. 624
Τιμή: 18 ευρώ

άλλη εθιστική συνήθεια που γνωρίζω και να προσπαθήσω να τη συνδέσω με αυτή...

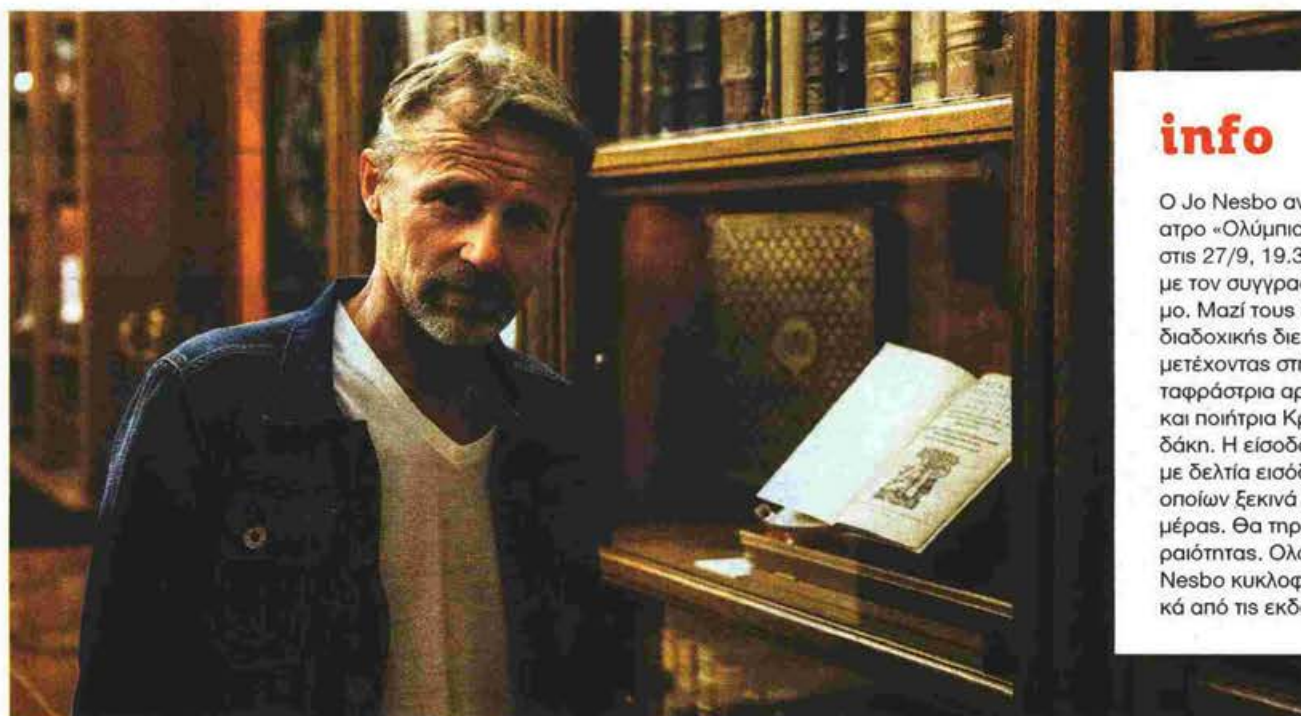
Συμπάσχετε συναισθηματικά όταν ταυτίζεστε με έναν εγκληματία;

Νομίζω πως ναι. Από την άλλη μεριά, το να εργάζεστε με τη φαντασία στη μυθοπλασία είναι πιθανότατα ευκολότερο συναισθηματικά σε σύγκριση με το να εργάζεστε σε μια φυλακή, για παράδειγμα...

Στο έργο σας υπάρχει επιδραση από τους μεγάλους συγγραφείς του παρελθόντος; Συγκεκριμένα, από τους πρωτοπόρους Max Γκέβαλ και Περ Βαλέε; Ή ακόμα και από τον Χένρικ Μάνκελ; Ή τον Ρέιμοντ Τσάντλερ;

Για μένα αυτός που με έχει επηρεάσει είναι ο Τζιμ Τόμσον, ο συγγραφέας των έργων «Ο δολοφόνος μέσα μου» (σ.σ.: στα ελληνικά από τις εκδ. Μέδουσα, μτφ. Ανδρέας Αποστολίδης) και «Pop. 1280» (σ.σ.: στα ελληνικά από τις εκδ. Οξύ, μτφ. Κίκα Κραμβουσάνου)...

Εχετε δημιουργήσει έναν από τους πιο δημοφιλείς χαρακτήρες στη σύγχρονη αστυνομική λογοτεχνία: τον Χάρι Χόλε. Κατά τη γνώμη σας, υπάρχουν ομοιότητες με άλλους κλασικούς χαρακτήρες; Μπο-

info

Ο Jo Nesbo αναμένεται στο θέατρο «Ολύμπια» (Ακαδημίας 59) στις 27/9, 19.30. Θα συνομιλήσει με τον συγγραφέα Δημήτρη Σίμο. Μαζί τους εκτελώντας χρέη διαδοχικής διερμηνείας και συμμετέχοντας στην κουβέντα η μεταφράστρια αρκετών έργων του και ποιήτρια Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη. Η είσοδος είναι ελεύθερη με δελτία εισόδου, η διάθεση των οποίων ξεκινά στις 6 μ.μ. της ίδιας μέρας. Θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας. Όλα τα βιβλία του Jo Nesbo κυκλοφορούν στα ελληνικά από τις εκδόσεις «Μεταίχμιο».

Απόσπασμα

Η είδηση μάζευε περισσότερα κλικ

Ως εϊθισται, η συνέντευξη Τύπου έλαβε χώρα στην αίθουσα ανακοινώσεων των Κεντρικών της αστυνομίας. Το ρολόι στον τοίχο έδειχνε δέκα παρά τρία πρώτα λεπτά και ενώ η Μόνα Ντο, η αστυνομική ρεπόρτερ της εφημερίδας VG, και οι υπόλοιποι δημοσιογράφοι περίμεναν τους εκπροσώπους της αστυνομίας να ανεβούν στο βήμα, η Μόνα παρατήρησε ότι είχε έρθει αρκετός κόσμος: πάνω από είκοσι δημοσιογράφοι. Για βράδυ Παρασκευής ήταν μεγάλος αριθμός. Περιμένοντας συζητούσε με τον φωτογράφο της κατά πόσο οι διπλοί φόνοι πολυούσαν διπλά, σε σχέση με τους μονούς δηλαδή, ή έπεφταν κι αυτοί θύματα του νόμου των «diminishing returns», των φθινουσών αποδόσεων. Ο φωτογράφος πίστευε ότι η ποιότητα ήταν σημαντικότερη από την ποσότητα: αν το θύμα ήταν νεαρή, όμορφη, λευκή Νορβηγίδα, η είδηση μάζευε περισσότερες επισκέψεις –περισσότερα κλικ– απ' ό,τι ένα ζευγάρι ναρκωμανών, πρώην φυλακισμένων σαραντάρηδων. Ή και δύο –ακόμα και τρία– πισσιρίκια μετανάστες που ανήκαν σε κάποια συμμορία.

Η Μόνα Ντο συμφωνούσε. Για την ώρα είχαν επιβεβαιώσει τη δολοφονία μόνο μίας εκ των δύο αγνοουμένων, αλλά στην πραγματικότητα ήταν θέμα χρόνου ν' ανακαλύψουν ότι και η δεύτερη είχε την ίδια μοίρα. Ήταν κι οι δύο νεαρές, λευκές και όμορφες Νορβηγίδες, άρα από δημοσιογραφική άποψη είχαν στα χέρια τους χρυσό. Όμως τι σήμαινε αυτό στην πραγματικότητα; Ότι οι αναγνώστες τους αγωνιούσαν για την τύχη δύο νεαρών, αθώων κι ανυπεράσπιστων ανθρώπων; Ή μήπως το ενδιαφέρον τους ξεκινούσε από αλλού, από τις συννησμένες αιτίες πίσω από τα πολλά κλικ: το σεξ, τα χρήματα και μια ζωή που ζήλευαν οι αναγνώστες;

Παρεμπιπτόντως, μιας και μιλούσαν για το τι μπορεί να ζηλεύουν οι άνθρωποι, λίγο πιο μπροστά τους, σε μία από τις πρώτες σειρές, η Μόνα Ντο είδε έναν τριαντάρη με χίστερ φανελένιο πουκάμισο και καπελάκι pork pie, σαν εκείνο του Τζιν Χάκμαν στον *Άνθρωπο από τη Γαλλία*. Ήταν ο Τέρι Βόγκε από την *Dagbladet*, του οποίου τις πηγές ζήλευε σαν τρελή. Από τη στιγμή που είχε σκάσει αυτή η υπόθεση, ο Βόγκε ήταν πάντα ένα βήμα μπροστά. Εκείνος ήταν, λόγου χάρη, που είχε πρωτογράψει ότι

η Σουζάνε Άνερσεν και η Μπερτίνε Μπερτίλ-σεν είχαν βρεθεί στο ίδιο πάρτι. Εκείνος ήταν που επικαλέστηκε πηγές που ισχυρίζονταν ότι τα κορίτσια είχαν από κοινού τον Ρόε ως «sugar daddy». Ήταν πολύ εκνευριστικό. Και όχι μόνο επειδή ο Βόγκε έγραφε σε ανταγωνιστικό έντυπο. Ήταν εκνευριστικό και μόνο που βρίσκονταν στην ίδια αίθουσα. Λες και είχε ακούσει τις σκέψεις της, ο Βόγκε γύρισε και κοίταξε κατευθείαν προς το μέρος της. Χαμογέλασε πλατιά και σήκωσε το δάχτυλό του στο γείσο του πλίθιου καπέλου του. «Του αρέσεις;» ψιθύρισε ο φωτογράφος. «Το ξέρω» είπε η Μόνα.

Το ενδιαφέρον του Βόγκε για τη Μόνα είχε πρωτοφανεί όταν είχε κάνει εκείνο το απρόσμενο comeback στην έντυπη δημοσιογραφία ως αστυνομικός ρεπόρτερ –κι όταν εκείνη έκανε το λάθος να του συμπεριφερθεί με ευγένεια κατά τη διάρκεια ενός σεμιναρίου πάνω στη δημοσιογραφική ηθική– φαντάσου. Επειδή οι υπόλοιποι δημοσιογράφοι τον απέφευγαν όπως ο διάβολος το λιβάδι, η συμπεριφορά της Μόνα μάλλον είχε φανεί στον Βόγκε ως πρόσκληση. Μετά το σεμινάριο άρχισε να επικοινωνεί μαζί της για «συμβουλές και υποδείξεις», όπως έλεγε. Λες και την ενδιέφερε να γίνει μέντορας ενός ανταγωνιστή! Λες κι είχε την παραμικρή επιθυμία να συσφίξει τις σχέσεις της με κάποιον σαν τον Τέρι Βόγκε τη στιγμή που όλοι ήξεραν ότι οι φήμες που τον ακολουθούσαν είχαν αντίκρισμα. Όμως όσο πιο πολύ τον απέρριπτε αυτή τόσο επέμενε εκείνος –τηλεφωνικά, στα σόσιαλ μίντια, ακόμα και σε δημόσιους χώρους όπου εμφανιζόταν, λες, από το πουθενά. Της πήρε λίγο καιρό να καταλάβει ότι τον ενδιέφερε ερωτικά.

(απόσπασμα από το κεφ. 2 της «Ματωμένης Σελήνης», μτφ. Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη)

Βιβλιοδρόμιο

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΟΥΛΓΕΡΙΔΗΣ